Redaktør: Terje Knudsen Redaksjon: Karin E. Arnesen og Tor Kubberud

Historiebrev

No.6/2022 Enerhaugen, Grønland og Tøyen historielag Desember 2022

Redaksjonens kommentar; Enerhaugen, Grønland og Tøyen historielag er i vekst! Vi har nærmest hatt en strøm av nye medlemmer og er nå nærmere 170 medlemmer! Den eksterne virksomheten til historielaget gjennom Facebook, web-side, brosjyrer, Historiebrev , Historiesus, medlemsmøter, omvisninger og stands gir resultater. Vi hører fra andre historielag i området at de observerer et særdeles aktiv historielag som har produsert en mengde informasjoner og artikler siden starten i 2019. Det var et oppdemmet behov. Redaktøren må innrømme at han var lenge svanger med ideen om å starte Tøyen historielag. Idag er han stolt over å sitte i styret og være redaktør i et forent historielag for Enerhaugen, Grønland og Tøyen!

Hva skjer i historielaget framover?

- 05/12 Julemøte med foredrag hos IKM
- 17/01 Haugianerne på Grønland. Hans Nilsen Hauge og «Arbeiderklassen i Christiania». V/ Riiser Larsen
- 14/02 Trikkene i EGT området. Foredrag av Johnny Vaaga.

14/03 Kvinnenes by. V/Karin, Marte og Olav Rune

Følg med i kalenderen på historielagets hjemmesider under overskriften AKTIVITETER/KALENDER.

Styret 2022-2023 i Enerhaugen, Grønland og Tøyen historielag

Fra venstre foran: Karin E. Arnesen (nestleder), Olav Rune Bastrup (styremedlem), Gunnar Flø Guttulsrød (styreleder), Marte Marie Ofstad (sekretær), Sigurd Johansen (styremedlem),

Bak fra venstre: Erik Odgaard (styremedlem), Terje Knudsen (styremedlem), Harald M. Karlsen (styremedlem),

Ikke til stede: Steinar Fløtberget (kasserer). I tillegg kommer: Wenche Hansgaard (varamedlem), Jørn-Kr. Jørgensen (varamedlem), Knut Gunnar Larsen (varamedlem), Olaf Kahrs (revisor).

Midt i medlemsmassen.

Intervju med Rita Lock Nilsen.

Fra Singsaker til Enerhaugen.

Intervjuer: Terje Knudsen

Rita kommer opprinnelig fra Singsaker i Trondheim. Hun endte på Postskolen Trinn 1 i Oslo og arbeidet i Posten i over 40 år. Hun kastet seg også inn i Kvinnebevegelsen, og er opptatt av kvinners og jenters rettigheter.

Rita flyttet først til Ullevål Hageby, så Stovner og leide deretter leilighet i Akersveien uten varmt vann og med utedo.

Rett etter Rita var kommet til Oslo, spurte hun en gang om veien (på trøndersk) til en gammel dame. Hun så på henne og så slo hun med paraplyen og ropte «ha deg ut av Norge din utlending!».

Rita bor i en av lavblokkene på Enerhaugen i Enerhaugen Borettslag. Borettslaget har en egen parsellhave bak Villa Enerhaugen.

Naboene har opp igjennom årene vært alt fra eldre kvinner til unge voksne og alene-mødre med barn. En gang flyttet det inn et ungt par med en dverggris som lekte med hundene på haugen. Det har også vært fekteøvelser i den lange korridoren. Og en gang ble en leilighet leid ut til et par som viste seg å være en hallik og hans kvinne. Politiet hadde en gang razzia i samme blokk. (Lette etter en fange som var rømt)

Beboerne er meget flinke til å skape et godt og sosialt miljø på Enerhaugen. I dag er det en fin blanding av familier med og uten barn og aleneboere. Det er også en del homofile/lesbiske som bor på Enerhaugen, muligens flere enn i andre borettslag i byen, ellers så er det bare mer åpent om temaet her. Fra 2015 arrangerte noen av beboere «Enerhaugen på Skeiva» i forbindelse med Pride

Rita Lock Nilsen fotografert på stand for historielaget på Tøyen Torg. Foto: Terje Knudsen.

uken. «Enerhaugen på Skeiva» har blitt til en årlig sammenkomst.

Rita har i noen år arrangert byvandringer med gamle kollegaer. Til sammen kan vi en del sier hun. Rita flyttet inn på Enerhaugen sent 1989. Det er stor forskjell i dag fra før - til det bedre. Skyldes nok mye Tøyen-løftet, Frivillhetsarbeid, Tøyen ravnene og kanskje også Øya festivalen.

Hun fikk med seg at det skulle startes et historielag i området, og møtte opp på møte nr. 2. Hun er interessert i å reise. Siste tur var til Wien. Neste blir Egypt.

Det hun setter pris med vårt område er den korte vei til alt mulig. Rita elsker trærne på det hun kaller Klosterhaugen her på Enerhaugen. Mye grønt i området. Gartnerløkka skal oppdateres det er bra! Rita bor i et fint borettslag med mange hyggelige folk.

Rita Lock Nilsen trives som medlem av Enerhaugen, Grønland og Tøyen historielag. Hun liker Historiebrev (- og også Historiesus). Det er mange interessante historier både fra nåtid og fortid! Rita bedriver markedsføring for historielaget så ofte hun kan. Det takker vi for!

Enerhaugen - før og nå. Del 2.

Del 1 i forrige Historiebrev

Av: Tor Kubberud

Saneringen i 1960. Nye moderne blokker.

Høyblokk på Enerhaugen sett fra Sørli plass. Foto: Terje Knudsen.

I 1960 var det slutt på nesten 150 år med småhusbebyggelse på Enerhaugen. Med saneringen forsvant en hel liten småby med vannposter, utedoer, stuer og hageflekker. I løpet av kort tid reiste det seg et moderne høyhusmiljø på denne knausen - der et samfunn hadde vokst fram over tid.

På grunn av bolignød i mellomkrigsårene begynte bystyret i Oslo arbeidet med å planlegge byggingen av nye boliger. I 1947 vedtok et enstemmig bystyre at Enerhaugen skulle bli et av områdene i byen som skulle «saneres» ved å rive den gamle bebyggelsen og bygge nytt.

Forholdet på Enerhaugen var langsomt blitt bedre, og stadig flere ble selveiere av husene de bodde i. Det ble opparbeidet små, idylliske haver, og til tross for at man aldri fikk ta del i moderne velsignelser som vannklosettet, var de tidligere tiders overveldende elendighet et tilbakelagt stadium. Ryktet om den fordums elendigheten og iveren etter å bygge boliger etter den nye tidens idealer var likevel avgjørende for Enerhaugens skjebne.

Saneringen av den gamle bebyggelsen var omstridt, men boligstandarden var så vidt dårlig at bystyret vedtok å rive hele den gamle bebyggelsen og bygge 4 høyblokker og to lavblokker i stedet. Mange smågater som var trange og uhensiktsmessige ble fjernet.

Det var mange protester mot rivingen.

Men, det var også sterke røster blant beboere på Enerhaugen for sanering. Bystyret mente at man måtte ha menneskeverdige boliger og bygge nytt. Det nye Enerhaugen, som ble bygd av OBOS, sto ferdig i mars 1965. Enerhaugens borettslag består av 6 blokker med fra 4 til 15 etasjer og har tilsammen 472 leiligheter, fem forretnings/kontorlokaler, pluss to underjordiske garasjeanlegg. I tillegg til boligblokkene ble St. Halvard kirke og kloster bygd her.

Enerhaugen på Norsk Folkemuseum.

Av småhusbebyggelsen på Enerhaugen er det ingenting igjen. Men, etter rivingen ble fem hus fra Enerhaugen gjenoppført på Norsk Folkemuseum, i et småhusmiljø. Husene i Stupinngata 10, Flisberget 2, Johannes gate 4 og 12-16 ble gjenreist på Bygdøy.

I 2011-2012 ble de fem husene ominnredet, og to av dem, fra Johannes gate 4 og Stupinngata 10 er nå innredet som hjemmene til henholdsvis Augusta og Marius Andresen, som bodde i Johannes gate 4 fra 1909 til 1940, og datteren deres, Martha Olsen, som bodde i Stupinngata 10 fra 1917 til 1959. Nyinnredningen er gjort i samarbeid med Martha Olsens barnebarn, som selv bodde i Stupinngata 10 som små, og er også basert på flere hundre fotografier innsamlet fra Augusta og Marius etterkommere. På museet står husene i samme innbyrdes forhold som på opphavsstedet, og er innredet på bakgrunn av opplysninger i folketellingen fra 1891.

Det anbefales et besøk til Folkemuseet. På nettsiden til Norsk Folkemuseum foreligger det også en rekke informative artikler og mange fotografier fra før saneringen. Her er også intervju med en tidligere beboer på Enerhaugen. Lenken er: Friluftsmuseet—Gamlebyen—Forstedene—Enerhaugen.

På et medlemsmøte i EGT i november 2021 var Enerhaugen et tema. Birte Sandvik og Morten Bing fortalte om arbeidet med å redde husene på Enerhaugen og oppføringen på Folkemuseet på Bygdøy. Se referat i Historiebrev 10/2021.

Kilder: Kilder: Wikipedia. Oslo byleksikon,Lokalhistoriewiki, Norsk Folkemuseum.

Det blomstra på Enerhaugen.

August Mauritzen har omtalt visa på denne måten:

Da Arvid Nilssen, med sitt sorgmuntre ansikt og vesen satt på Chat Noir-scenens Enerhaugbenk og fremførte denne stillferdige, gripende, smilende og vemodige teksten - da var det vel neppe et menneske i salen som ikke følte det lille myke grepet om hjerterøttene, det som kjennetegner enhver følt kunstopplevelse. Visa «På Enerhaugen» (kjent som Enerhaugvisa) ble fremført av Arvid Nilssen, med stor suksess, på Chat Noir revyen «Folk skal trives» i 1960.

EGT historielag har støttet forslaget om å kalle plassen foran Grønland kirke for Majas plass.

Her kan du lese hele teksten til Nilssens vise:

Ja, så er´e søndagskvelden.
Byen har fått roa seg.
Lysa nedfra Grønlandleret
blinker lurt her opp til meg.
Det var her jeg traff a´ Maja.
Hu var også på fabrikk.
Vi gikk tur hit opp på Haugen.
Hu var full av blyge blikk.

Natta var blå.
Maja var grønn.
Det blomstra på Enerhaugen.

Siden satt` vi opp huset vårt,
Og laga en prydhageflekk.
Med blomster og grønt fra bygartner´ ns bed.
Og busker fra Botsfengslets hekk.
Sofa` n vant jeg fra´ n Anton
I en beiteplokk en kveld.
Og hvert år blei møblementet
supplert med en unge tel!
Da vi nesten kunne stille våres eget fotball-lag,
tok vi fri - så Maja fikk stå brud
en solblank sommerdag.

Maja var hvit.
Jeg var svart.
Det jubla på Enerhaugen.

Vi har vært heldig` og blitt spart
for uløkker, nød og brann.
Det som er brent her i huset hos vårs -
ja det har vi sjæl fått i stand!
En må satse litt for kosen
så en kan ha en «lerkefugl»
for eksempel når vi gikk på bad
hver påske og hver jul.
Det er godt her ut` i trappa;
trinna har a` Maja slitt.
Jeg kan høra bak i hagan,
trufast pusler ´ a med sitt.

Hagan er grønn.
Maja er grå.
Det kveldes på Enerhaugen.

Her har vi trivdes og her har vi levd,
og kjenner hver stein og hver stokk.
Men nå skal vi rives og jevnes med jord ´ n.
Vi er ikke tidsmessig nok!
Ta og hvil deg litt nå, Maja.
Du har strevd nok som du har.
Og så glemmer vi at bakom vårs
står bulldozer´ ne klar.
Skål for gamle Grønlands kjerke,
for den rosen skal du ha
at du én gang fikk a´ Maja til å rødme og si ja.

Tida er gått.
Klokka har slått.

Regensen – studenthjemmet på Grønland

Et studenthjem «på landet.»

Av: Terje Knudsen

Navnet er lånt fra Regensen (studenthjemmet) i København. Se egen ramme for dette. Vår Regensen på Grønland ble en realitet da det skulle anlegges en ny trasé/gate fra Vaterlands bru opp til Tøyen hovedgård som på den tiden var kandidat for plassering av universitetet. I 1813 kjøpte Universitetet opp 4 eiendommer på Grønland. Før denne nye veien var anlagt var Tøyenprosjektet oppgitt. Mange akademikere protesterte på å få sine arbeidsplasser så langt utenfor byen.

«Grønland og Smalgangen». Akvarell av statsråd H. Helliesen 1893/95. Den to etasjer høye bygningen som skimtes lengst til høyre er nr. 3 hvor Regensen holdt til. Området ble sanert i 1930-årene., og Smalgangen ble bortregulert. Digitalt museum/Oslo Museum.

De innkjøpte hus i disse «dystre» omgivelser skulle allikevel komme til anvendelse. Det ble foreslått å innrede en av gårdene på Grønland til studentbolig. Egentlig stikk i strid med Universitetets opprinnelige planer. I første omgang ble Grønland 3 på hjørnet av Lakkegaten tatt i bruk. Man skaffet til veie noen enkle møbler og litt ved. 5.september 1814 ble 7 studenter opptatt som «Alumner i Stiftelsen». Dessuten fikk Botanisk hage sin første overgartner Johan Siebke med familie plass i huset før de senere flyttet opp til Tøyen hovedgård.

Det viste seg snart at det var mange flere studenter enn de 7 som trengte støtte. Derfor bestemte Kollegiet å innrede enda en av sine gårder på Grønland, og året etter kunne ytterligere 10 flytte inn i Grønland 6. Foruten portnerfamilien, som skaffet varmt vann hver morgen og kveld og utførte det mest nødvendige renhold, bodde det også en oppasser i hver bygning.

Men ikke alle studenter var like heldige. Ifølge øyenvitner fra disse årene kan vi lese om hvordan noen av studentene levde:

«Han leide en liten hybel i Kirkebakken, like overfor Vår Frelsers kirke (dvs. nederst i Karl Johans gate). Men værelset var så dårlig og åpent, at han kunne ligge i sin seng og se stjernene titte ned gjennom taket til ham … «

I sine første år holdt Studentersamfunnet sine møter i Regensen. I de fleste beretninger om livet ute i Regensen er det lite om alvorlige saker som måtte oppta beboerne. Spørsmålet om studentuniform var gjenstand for opphetede diskusjoner. John Aas den første immatrikulerte student ved Universitetet skrev en glødende artikkel imot uniformer – datert Regensen 18.november 1818. Studentuniformen ble til slutt vedtatt, men fikk ikke særlig praktisk betydning. Henrik Wergeland er en av de få studenter vi vet benyttet den.

Dagliglivet i Regensen kan fortelle om fattigdom og godt kameratskap. Alt delte studentene med hverandre, fra værelse og seng til stasklær, som ble brukt på omgang. Fikk en av dem en pakke hjemmefra med delikatesser som røkelaks og spekekjøtt, ble disse som en selvfølge betraktet som felleseie og en stor fest ble arrangert. Det var også mange fristelser i omgivelsene rundt Regensen på Grønland. Slottsprest Claus Pavel beskrev i 1821 studentlivet på Grønland slik; «Medens den (Regensen) var paa

Grønland, og de unge Herrer uden Opsigt og Control, besøgte de flittigen Vertshuse og Danseboder, og holdt Venskap med Politiet, saa at, naar andre bleve paagrepne eller udjagede, beholdt de som Musernes sønner, Marken fri.»

Gårdene på Grønland ble solgt i november 1820 for 6125 Spd. I 12 år holdt «nye» Regensen til i Mariboegården i Prinsens gate inntil 1832 da stiftelsen ble avviklet. Den hadde ikke nådd å skape noen tradisjon, eller å plassere seg som en markant trekk i byens politiske og kulturelle liv, slik som Regensen i København.

Kilder: Byminner 1966-4 artikkel av Else M. Boye, Tidsskriftet for den norske Legeforening.13.12. 2021 artikkel av Per Holck, Store norske leksikon: (Tor Ivar Hansen) , lokalhistoriewiki.

Regensen i København

Kilde: Wikipedia.

Regensen (latinsk navn: Collegium Regium, det kongelige kollegium, men oftest kalt Collegium Domus Regiæ, det kongelige hus' kollegium) er et kollegium for studenter ved Københavns Universitet og Danmarks Tekniske Universitet og er plassert i Store Kannikestræde 2 ved Rundetårn i København.

Gårdsplassen til Regensen i København med Rundetårn i bakgrunnen. Foto: Rasmus Buhl Kristensen.

Regensen ble innviet 1. juli 1623 og ble delvis gjenoppført etter Københavns brann i 1728. Det ble opprinnelig drevet av Kommunitetet, men siden 1983 har det hørt under Københavns Universitets Kollegiesamvirke av 1983. Studentene ved Københavns Universitet som var bosatt på Regensen, betalte opprinnelig ikke husleie, ettersom kollegiet var opprettet for å støtte trengende studenter. Først i 1983 ble det innført husleie.

Regensen har alltid vært bebodd av 100 studenter samt en såkalt prost. Denne er underviser ved et av Københavns Universitets Fakulteter. Regensianerne har tradisjon for å forene seg i såkalte vekkerforeninger. På generalforsamlingen velges beboerne til arbeidsoppgaver, de såkalte embeter. Et slikt embete er f.eks. klokkeratet. Studenter ved Københavns Universitet og DTU med to gjennomførte årsverk og et karaktergjennomsnitt på 6.6 på 7-trinnsskalaen eller over kan tas opp etter prioritering av et utvalg.

Regensens landemerke er det gamle lindetreet i gården, Frk. Lind, noe som feires ved tilbakevendende begivenheter. Spesielt hennes fødselsdag (plantet 1785), som tradisjonelt feires på eller rundt den 12. mai.

Tipper du—eller prøver vinnersjansene i Lotto?

I fjor fikk vi nesten 3000 kroner fra Norsk Tipping fordi noen av dere har ført opp historielaget som mottager av tippemidler.

Dette er vi veldig takknemlige for!

NYHET! - Idrettsgruppa i Enerhaugen, Grønland og Tøyen Historielag

Av: Bernt Bølviken.

Styret har opprettet en egen arbeids/prosjekt-gruppe for å studere idrettslagene i området vårt. Vi startet opp i februar og har kommet et godt stykke på vei. Men det også mye arbeid igjen, og vi har gjettet på at vi kommer til å holde på i 2-3 år. Det er mange klubber og mye materiale vi skal gjennom. Om det er flere som har lyst til å bidra, kan de melde seg til nestleder i historielaget, Karin Arnesen. Gruppa består i dag av Bernt Bølviken, Harald Hanssen, Sigurd Johansen, Harald M. Karlsen, Arne Kristiansen, Erik Odgaard og Karin Arnesen

Selv om vi har et stort kildemateriale, er vi fortsatt på jakt etter mer. Har du noe, så meld fra. Husk at ingen ting så lite at det ikke er interessant; en klubbavis, et regnskap, en annonse for et arrangement, en fest, en bingokveld eller en konkurranse, møtereferat, deltagerliste, resultatliste, fotografier, pokaler, klubbmerker osv.

Vi kommer også til å skrive jevnlig om ting vi har funnet, en slags «løypemelding» om arbeidet. 17. mai i år hadde vi en sak om skirennet på Ola Narr 17. mai 1948. Det var et forvarsel om hva som kan komme. NB! – Vi i prosjektgruppa treffes ca. 1 gang i måneden, dvs. den 3. torsdagen, kl 11.00 på Asylet.

Løkkefotball Ola Narr ca. 1950. Foto: Aage Storløkken. Oslo Museum.

Alle er velkomne! (Sjekk alltid dato på hjemmesidens Kalender. Det hender vi må skyve litt på datoene).

Vårt historielag Enerhaugen, Grønland og Tøyen ønsker flere medlemmer!

I øyeblikket er vi over 150 medlemmer og voksende. Til flere medlemmer vi får—jo fler informasjoner og kunnskap spres til våre omgivelser!

Medlemmer; ta tak og rekrutter medlemmer hos familie, naboer, kollegaer, venner og uvenner!

ENERHAUGEN, GRØNLAND & TØYEN HISTORIELAG

VÅRT INDRE KOMPASS...

Tigerstaden og andre Oslo-historier 17.september 2022.

Av: Line Lysklætt

Jeg gikk fra Tøyen og nedover mot Grønland i en litt rar stemning siden jeg ikke hadde gått der siden jeg bodde i området og var student. Nostalgi om unge fine minner fra nesten 30 år tilbake. Da var jeg i tjueårene og trippende til Vippetangen, med matpakke fra pakistaneren på hjørnet i strandveska.

– Do må spise gronnsaker, Line, sa han liksom strengt. Og jeg smilte pent mens han pakket ned sunn mat og jeg stupte ned i isdisken hans. Ikke en Diplom-is å se – bare noen belgiske eller italienske merker. Ummm!

Nå dukket det opp en stor og mørk fyr som stoppet meg og prøvde fortvilet å spørre om veien. Det kom ut i en slags blanding av noe fransk, gebrokken engelsk og haltende norsk, og jeg skjønte ikke bæret. Så kom det noen gloser på Swahili og jeg forsto at han var fra Øst-Afrika.

Jeg gremmet meg over å ha glemt fransken, og den Engelsk-Swahili-ordboken jeg en gang eide hadde jeg jo rotet bort på veien. Ikke var jeg lommekjent heller lenger.

Men man må bruke de verktøyene man har, og når ord blir en barriere så får man begynne med noe intensjon og kroppsspråk. Vi fant fram kart på mobilen og med litt peking og veiving og en salig konfekt av språk og lyder, så fant han riktig retning og adresse.

Tøyen mot Grønland. Foto: Morten Mitchell Larød.

Han takket voldsomt og sendte meg verdens hviteste smil, og det minnet meg litt om den sorte panteren av en kokk jeg en gang møtte i Sør-Afrika. Han var Zulu, to meter høy og med skarpe kniver. De britisk- eller boerættede gutta gikk i store sirkler rundt ham i frykt, men han var bare mild i øynene og dønn forelsket i sjefen sin, som var en bitte liten italiensk dame som kunne trylle med mat.

Grenser er en slags tilstand tror jeg...

HISTORIESUS

Enerhaugen, Grønland og Tøyen Historielag

Nytt nummer av Historiesus er nå sendt ut til alle medlemmer. Dersom du liker det—kjøp flere eksemplarer som Julegaver!

Det koster kr 75,- i løssalg.

Oslo Byes Vels Blått skilt i vårt område

Av: Terje Knudsen

Oslo Byes Vel sier selv at skiltprogrammet er by-historie i kortform – der det skjedde. Stolpejakt er populært for tiden, men det er også mange Oslo-patrioter og andre nysgjerrige som jakter på blå skilt over hele Oslo. Det er montert mer enn 428 skilt i Oslo, og antallet er raskt økende.

Det første blå skilt ble satt opp i 1990. Ideen var inspirert av de såkalte «Blue plaques» i London. Kriteriene for skilting er at stedet er knyttet til en betydningsfull person, en historisk begivenhet eller virksomhet – eller at objektets alder er bemerkelsesverdig. Det settes ikke opp skilt over nålevende personer.

Jeg har vært involvert i to Blått skilt prosesser. Den første var i forbindelse med Kampen Janitsjarorkester som 10.september 2019 feiret sitt 90 års jubileum. Dagen ble blant annet feiret med avduking av Blått skilt på veggen av Magnus gate 6 – fordi stiftelsesstedet Sigurdsgate 5 var revet.

Det andre prosjektet er å få opp Blått skilt på Grønlandsleiret 15 hvor den tradisjonsrike restauranten Olympen fortsatt holder til. EGT historielag har fått godkjent søknaden og aksept fra gårdeier og finansiering er ordnet via bevilgninger fra historielaget og restauratøren Flott Gjort. Avdukingsdato blir offentliggjort senere.

De siste Blått skilt som er montert i EGT-området er Carl 12, Sonia Henies plass2; Frank Varner, Sigurdsgate 20D og Adolf Bredo Stabell, Trondheimsveien 5.

Slik kan den store dagen være - når et nytt Blått skilt blir avduket. 10.september 2019 nær Sigurds gate 5, Kampen Janitsjarorkester 90 år. Med bl.a. Oslos ordfører og Oslo Byes Vels Ole Rikard Høisæther, og hornmusikk i bakgrunnen. Foto: ukjent.

Restaurant Olympen -slik den framstår i dag.

Foto: Jørn-Kr. Jørgensen.

Innenfor EGTs område er det etter min siste opptelling (inkludert skilt rett ved og litt utenfor vårt tradisjonelle område) 29 Blått skilt. Sammenlignet med hele byens antall på over 428 skilt så er dette etter min mening (for) få skilt. En kan gjøre seg noen betraktninger over den litt skjeve fordelingen. EGTs område har kanskje ikke hatt så mange dignitærer, ledere, kunstnere og viktige bygninger, men vi er stolte av de Blått skilt vi allerede har. Flere skal det bli! Dersom Historiebrevets lesere har innspill til verdige monteringssteder for Blått skilt i vårt område, så gi oss gjerne et tips.

Se oversikten over Blått skilt i EGTs område på vår web-side: egt-historielag.no/BlåskiltNY/

Kilder: oslobyesvel.no/blaaskilt, *Blå skilt i Oslo (2021)*

Referat fra medlemsmøte på Brannmuseet 25. oktober.

Det ble fullt hus på Brannmuseet, et flott foredrag og deilig kaffe/te og eplekake. I full uniform ble vi møtt i porten av Ivar og styreleder Roy Larsen. Kjøkkentjenesten var det Trond som sto for.

Det ble flere hundre år med brannhistorie i Oslo og ikke minst Christiania. Han startet før den kjente brannen i 1624 som endte med at byen ble flyttet fra det som i dag er Gamlebyen til Kvadraturen. Etter brannen kom murtvangen, men over tid ble det flere storbranner som la store deler av byen i aske. Han fortalte om slukningsarbeidet, hvilket utstyr som ble brukt gjennom tidende og ikke minst forholdene til brannmannskapet og hvordan brannvesenet var organisert.

I 1859 ble Grønland innlemmet i Christiania og en stor brann på Grønland i apoteket Hjorten brøt ut. 18 mennesker, de fleste brannmenn, mistet livet. Han kom også inn på den store brannen i Guldlistefabrikken i 1896 som lå i Urtegata og hvor store deler av nabobygningene gikk med. Stedet var en plass for redsler som vårt land sjelden hjemsøkes av skrev avisene.

Vi anbefaler deg å gå til historielagets hjemmeside. Nederst på siden finner du en pdf-fil hvor du kan se hele presentasjonen. Det er mye morsom historie og mange flotte gamle bilder som er samlet her. Vi anbefaler deg å ta en titt.

Oslo, oktober 2022

Karin Arnesen, nestleder

Omvisning i museets garasje på Brannmuseet. Leder for museet, Roy Larsen i en gammel uniform.

Foto: Sigurd Johansen.

Stor interesse for Brannmuseet hos medlemmene i EGT historielag!

Foto: Sigurd Johansen.

Brannmennene Ivar og Roy og Gunnar, Marte og Karin fra styret.

Foto: Marte Marie Ofstad.

Referat fra medlemsmøte 4.oktober 2022 på Hersleb skole—100 år!

Foredragsholder Eldar Hanson og omviser Olav Fossbakken, var begge mangeårige lærere på skolen. De har også fått i oppgave å lage et jubileumshefte/bok.

Hersleb var i sin tid byens nest største skole, kostet 3 mill. kroner, påbegynt i juli 1920, tatt i bruk i september 1922 og offisielt ferdigstilt og åpnet i januar 1923. Arkitekt for skolen var Harald Aars og navnet fikk den etter gaten den ligger i og professor i teologi Svend Borchmann Hersleb. Den har helt siden starten vært en påkostet skole.

Medlemsmøte Hersleb skole 4.oktober 2022.

Foto: Sigurd Johansen

I mange år var skolen en barneskole og nestleder Karin Arnesen fortalte hvordan det var å være elev på 1950-tallet. Så ble den framhaldsskole før den ble en videregående skole som satset på IKT. Fra 1990-tallet var skolen en av de mest dataorienterte og lagde bl.a. sin egen hjemmeside. Det ble etter hvert hovedsakelig elever med utenlandsk bakgrunn. De klarte seg bra og mange gikk videre til høyere utdannelse. En episode i 1998 som startet med småkrangling første imidlertid til en tragedie hvor en person på skolen ble drept med kniv. Det ga skolen et dårlig rykte i mange år.

Hersleb ble nedlagt i 2010/2011 da man under oppussing fant at bygningsmassen hadde mye asbest. Skolen ble totalrenovert, og åpnet igjen som Hersleb videregående skole høsten 2014.Etter foredraget tok Olav deltakerne med på en runde i bygningen. Det innvendige dekorerte taket i midtoppgangen er bevart. Topp moderne utstyr i flotte, lyse klasserom og freskomaleriene er restaurert og fått beskyttende glass.

Et utfyllende referat finner du på historielagets hjemmeside.

Oslo, okt. 2022

Referat: Karin Arnesen, nestleder EGT

ENERHAUGEN, GRØNLAND OG TØYEN HISTORIELAG

Postadresse: Grønland 28, 0188 Oslo

E-post: egt.historielag@gmail.com

Org.nr,: 924 634 766

Bankkonto: 1813 31 32690

Vipps: 611188

Nettside: https://egt-historielag.no/ **Facebook**: https://www.facebook.com/EGTHistorie